

Nowe zasady nabywania uprawnień przez kierowców pojazdów uprzywilejowanych OSP

Nowe zasady nabywania uprawnień przez kierowców pojazdów uprzywilejowanych OSP

Kierowcy pojazdów uprzywilejowanych ochotniczych straży pożarnych nie będą mieli obowiązku ukończenia kursów dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi, o ile obecnie posiadają uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi oraz spełnią wymogi ustawowe wymagane dla zachowania tych uprawnień.

Zgodnie z art. 19 ust. 1b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 178 poz. 1380 z póź. zm.) bezpośredni udział w działaniach ratowniczych mogą brać członkowie ochotniczych straży pożarnych, którzy ukończyli 18 lat i nie przekroczyli 65 lat, posiadający aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz odbyli szkolenie pożarnicze, o którym mowa w art. 28 ust. 1. Nadto art. 95a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: (tekst jednolity: Dz. U. 2005 r. Nr 108 poz. 908 z póź. zm.) wskazuje, że kierującym pojazdem uprzywilejowanym OSP może być osoba, która ukończyła 21 lat oraz posiada zaświadczenie wydane przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), potwierdzające spełnienie wymagań w zakresie badań lekarskich, o których mowa w art. 122 ust. 2, oraz psychologicznych, o których mowa w art. 124 ust. 2.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. Nr 30, poz. 151 z póź. zm.), która w większości swoich przepisów wchodzi w życie z dniem 11 lutego 2012 r. przewiduje nowe zasady dotyczące wydawania uprawnień do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi. W myśl z art. 106 ust. 1 kierowcą pojazdem uprzywilejowanym będzie mogła osoba, która:

1. ukończyła 21 lat;
2. posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii;
3. uzyskała orzeczenie:
 - a. lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym,
 - b. psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
4. ukończyła kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi;
5. posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.

Kursy dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi prowadzić będzie ośrodek doskonalenia techniki jazdy stopnia wyższego (art. 107 ust. 1).

Zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydawać będzie Starosta w drodze decyzji administracyjnej. Koszty zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi ochotniczych straży pożarnych będą finansowane z budżetu gminy (art. 109 ust. 1 i 6).

Z punktu widzenia aktualnego interesu OSP najistotniejszy jest przepis art. 131 ust. 1 powyżej cytowanej ustawy, zgodnie z którym osobę, która w ramach wykonywanej funkcji (np. członek OSP) uprawniona była do kierowania pojazdem uprzywilejowanym w dniu wejścia w życie ustawy (czyli 11 lutego 2012 r.), uznaje się za spełniającą wymagania, o których mowa w:

1. art. 106 ust. 1 pkt 3 - do końca okresu ważności orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 122 ust. 2 i art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
2. art. 106 ust. 1 pkt 4 - jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskała uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi w trybie art. 95a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi na zasadach obowiązujących pod rządami ustawy Prawo o ruchu drogowym powoduje, że będą one skuteczne pod rządami ustawy o kierujących pojazdami.

Aby prawo to zachować konieczne jest spełnienie wymogów formalnych z art. 131 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, tj. posiadać zaświadczenie wydane w trybie określonym w art. 95a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy i okazywać je na żądanie uprawnionych organów i w tym 6. miesięcznym terminie (tj. do 11 sierpnia 2012 r.) wymienić posiadane zaświadczenie na zezwolenie, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 5 (decyzja Starosty).

Ustawodawca wykazał się tu daleko idącą niekonsekwencją, ponieważ kierowcy policji i OSP mają wydawane zaświadczenia na podstawie art. 95a ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Tak więc co do zasady kierowcy OSP nie mieliby potrzeby posiadania i okazywania zaświadczenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Znając praktykę organów kontrolnych uważam, że kierowcy OSP powinni ze sobą wozić te zaświadczenia, ponieważ w przeciwnym wypadku powstałby (przez okres 6 miesięcy - między 11 lutego a 11 sierpnia 2012 r.) problem interpretacyjny (podczas kontroli na drodze), czy kierujący pojazdem uprzywilejowanym OSP spełnia wymogi z art. 131 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami. Posiadane zaświadczenie eliminuje tę wątpliwość.

OSP i gminy powinny pamiętać o powyższych wymogach i zadbać o wyposażenie kierowców OSP w zaświadczenia wydawane na podstawie art. 95a ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz o konieczności wymiany zaświadczenia na zezwolenia. Warto przy tym zadbać, by przed 11 lutego 2012 r. kierowcy OSP przeszli badania lekarskie i psychologiczne według dotychczasowych przepisów. Umożliwi to przesunięcie terminu badań lekarskich i psychologicznych według nowych unormowań.

informację
adw. Krzysztof M. Miazga

przygotował